

Salon tuotanto- ja kulttuurihistoriallinen museo SAMU

Toimintakertomus 2014

Toiminnan periaatteet

Kunnallinen ja valtiollinen asema ja organisaatio. Salon tuotanto- ja kulttuurihistoriallinen museo SAMU oli vielä toimintavuonna harkinnanvaraista valtionapua nauttiva ammatillisesti hoidettu museo. Kaupunki yhdisti Salon taidemuseo Veturitallin ja tuotanto- ja kulttuurihistoriallisen museo SAMUn Salon museopalvelujen alle yhdeksi organisaatioksi huhtikuussa. Samalla Salon Elektroniikkakokoelmien nimi muutettiin Salon elektroniikkamuseoksi. Museon asioista päätettiin vuonna 2014 hyvinvointipalvelujen vapaa-ajan lautakunnassa, jossa asiat esitteli apulaiskaupunginjohtaja.

Jäsenyydet

SAMU on omistajayhteisönsä Salon kaupungin kautta Suomen Museoliiton äänivaltainen jäsen. Lisäksi se kuuluu Varsinais-Suomen museot ry:een.

Toiminta-ajatus ja museokohteet

SAMUn tehtävä on tallentaa, tutkia, julkaista ja asettaa näytteille Salon historiaa ja mahdollisuuksien mukaan nykyisyyttä koskevaa kulttuuri- ja tuotantohistoriallista aineistoa. Museoon kuuluivat toimintavuonna näyttelykohteina tuotantohistoriallinen Salon elektroniikkamuseo sekä kulttuurihistorialliset paikallismuseokohteet Halikon museo, Meritalon museo, Kiikalan kotiseutumuseo, Kiskon kotiseutumuseo, Kreivinmäen ulkomuseoalue, Perniön museo, Ploominkin torppa, Suomusjärven kotiseutumuseo sekä Trömperin kestikievari.

Keskeiset toiminnot 2014

- 1) Salon elektroniikkamuseossa avattiin omana tuotantona omista kokoelmista toteutettu Loisto Toisto –radionäyttely 15.4.2014. Näyttely avattiin keskeneräisenä ja osaviikkoisella aukipidolla. Radionäyttelyä täydennettiin ja tulevia osioita valmistettiin pitkin vuotta, tavoitteena on avata elektroniikkamuseon koko näyttelykokonaisuus 2016.
- 2) Kuusi paikallismuseota (Halikon, Kiikalan, Kiskon, Perniön, Suomusjärven kohteet ja Trömperin kievari) oli avoinna säännöllisinä aukioloaikoina kesäkaudella. Museo organisoii paikallismuseoiden säännöllisen aukipidon yhteistyösopimuksilla paikallisyhdistysten kanssa.
- 3) SAMUn muistelumatkalaukut olivat edelleen Salon alueen vanhuspalveluyksiköiden käytössä vuoden 2014 aikana. Toisen laukun teemana ovat nautintoaineet ja toisen koulukäsityöt.
- 4) Tapahtumia järjestettiin eri museokohteissa yhteistyössä yhdistysten ja muiden kolmannen sektorin toimijoiden kanssa. Säästösyistä suljettuna olleessa Meritalon museossa järjestettiin opastuksia tilauksesta sekä tapahtumia kesällä ja joulun alla.
- 5) Elektroniikkamuseon puhelimia oli esillä Turun AMK:n Salon yksikön tiloissa sekä Hotel Fjalarissa ja esineistöä lainassa mm. Mediamuseo Rupriikissa ja Lahden radio- ja tv-museon näyttelyissä.

Henkilöstö

VAKINAISET. Laura Luostarinen on toiminut Salon museopalvelujen esimiehenä 1.7. lähtien. Mia Juva, museonjohtaja 1.1.-30.6., 1.1.-28.2. taidemuseon intendentin tehtävien sijaistaminen 50%. SAMUn museonjohtajan vakanssi muutettiin intendentiksi 1.7. lähtien.

Liisa Saarinen, museoamanuessi/vastuualue paikallismuseot, Leena Järvelä, tutkija, vastuualue Salon elektroniikkamuseo.

MÄÄRÄAIKAISET. Salon elektroniikkamuseon aukipitämiseen (viikossa keskimäärin 16-26 h) ei kaupungilla ollut osoittaa vakinaista henkilöstöä, joten aukipito järjestettiin työllistämistukeen oikeutetulla määräaikaisella henkilöstöllä. Myös tekninen ja muu avustava henkilöstö puuttui SAMUsta, joten sen tärkeimmässä kohteessa Elektroniikkamuseossa työskenteli neljä työllistettyä; Kari Iso-Järvenpää, Kari Turkkila, Anne-Maarit Niemelä, Senia Falck eri ajanjaksoina näyttelyn aukipidossa ja näyttelyn rakentamisessa.

KOULUTUS. Henkilökunta osallistui vuoden aikana museoalan koulutustilaisuuksiin ja seminaareihin. Elektroniikkakokoelmien tutkija osallistui Savonlinnassa pidettyihin valtakunnallisiin museopäiviin 21.-22.5.2014, Näyttelycafe-seminaariin, TAKO- seminaareihin ja TAKO5- poolin kokoontumisiin.

Toimikunnat, työryhmät, luottamustehtävät ja julkiset esiintymiset

Salon elektroniikkamuseon tutkija osallistui TAKO-yhteistyöhön (TAKO 5 -pooli), joka koordinoi ammatillisten museoiden tallennus- ja kokoelmayhteistyötä. Museoamanuessi osallistui mm. Varsinais-Suomen museot ry:n hallituksen kokouksiin.

Kokoelmat ja tutkimus

Kulttuurihistorialliset kokoelmat koostuvat vuonna 2009 kuntaliitoksessa yhteen liitetyistä paikallismuseokohteiden kokoelmista sisältäen esineistöä, valokuvia, arkistoaainestoa ja kirjoja. Tuotantohistorialliset kokoelmat sisältävät Marimekko-aiheisen tekstiili- ja esinekokoelman ja paikalliseen teollisuusperinteeseen liittyvä tuotantokokoelman sekä elektroniikkakokoelman.

Museo	esineet			valokuva-kokoelma			arkisto-kokoelma	kirja-kokoelma
	kpl	luetteloitu	luetteloitu kokoelma-tietokantaan	kpl	luetteloitu	digitoitu	hyllymetriä	kpl
SAMU yhteensä	39 313	22 528	16 807	16 464	14 200	1512	424	13 096
Salon elektroniikkamuseo	10 000	505	9 723	1 000			400	
Halikon museo	8 300	8 000	460	6 800	6 636			6421
Meritalon museo	3 010	2 616	2 616	2 600	2 500	151	2	1065
Kiikalan kotiseutumuseo	1 900	1 576	1576					1522
Kiskon kotiseutumuseo	974	871	871	375	375			50
Perniön museo	12 000	7 462	469	5 000	4 000	672	20	4038
Suomusjärven kotiseutumuseo	857	783	783					
Trömperin kestikievari	406	406						
Tuotantokokoelma	166	166	166	689	689	689	2	
Marimekko-kokoelma	1700	143	143					

Museokohteiden toiminta ja aukipito

Salon elektroniikkamuseo

AUKIPITO. Elektroniikkamuseon Loisto Toisto -radionäyttely oli avoinna 16.4 – 31.8. to-pe klo 12-18 ja la-su klo 12-16 ja 1.9.-22.12.2014 to-pe klo 12-18 ja la klo 12-16. Museossa oli avoimet ovet avaamispäivänä 15.4.2014. Museon pääsymaksut olivat 3 e aikuiset, 2 e eläkeläiset ja alle 18-vuotiailla oli vapaa pääsy.

YLEISTÄ. Elektroniikkakokoelmien nimi vaihdettiin keväällä Salon elektroniikkamuseoksi, jolloin museo avautui yleisölle säännöllisin aukioloajoin ympärivuotisesti. Kokoelmissa on yli 10 000 esinettä ja yli 16 000 nidettä arkisto- ja kirjallisuusaineistoa. Kokoelmien esineistön ja arkistomateriaalin järjestämistä, luettelointia, listausta ja digitointia jatkettiin toimintavuonna.

NÄYTTELY. Elektroniikkamuseon perusnäyttelyn ensimmäinen osa Loisto Toisto –radionäyttely avattiin 15.4.2014. Näyttelyn arkkitehtina toimi Mika Väisänen. Rakenteet toteutti Protos Demos ja kosketusnäyttöjen esittelytekniikan Magis Multimedia. Perusnäyttely toimii samalla kokoelmasäilytystilana. Esillä on noin 800 radiovastaanotinta 1920-1980-luvuilta, joista erillisessä rakenteessa keskeinen Salora-tuotanto. Näyttelytilassa on myös Salon radioamatöörikerhon ylläpitämä radioamatööripiste OH1SALO. Seuraavaa näyttelyosuutta valmisteltiin valokuvaamalla näyttelyyn tulevat televisiot ja niiden oheislaitteet. Vuoden aikana tehtiin tulevan näyttelyn esinevalikointia ja sisältösuunnittelua.

KOKOELMAYHTEISTYÖ. Salon elektroniikkamuseo osallistui valtakunnalliseen tallennus- ja kokoelmayhteistyöhön TAKO5-poolityöskentelyyn. Tako5-pooli sai vuonna 2014 Museoviraston innovatiivista rahoista avustusta nykydokuhankkeeseen ”Se ei ole enää pelkkä puhelin”. Elektroniikkamuseo toteutti avustuksella Salossa puhelinteollisuudessa olleiden henkilöiden haastattelut ja videoinnit yhteistyössä Turun yliopiston kansatieteen oppiaineen opiskelijoiden kanssa. Lisäksi museon tutkija teki vuoden aikana itse muutamia muita haastatteluja liittyen salolaiseen radio-, televisio- ja puhelintuotantoon.

MUU YHTEISTYÖ. Yhteistyötä jatkettiin elektroniikka-alan harrastajien, asiantuntijoiden ja elektroniikka-alan yritysten, Turun yliopiston sekä Suomen radiohistoriallisen Seuran ym:n harrastajayhdistysten, ja yksityisten henkilöiden kanssa. Lisäksi osallistuttiin muun muassa Varsinais-Suomen museoyhdistyksen, Salon vanhuspalveluiden ja Salon alueen muistiyhdistyksen järjestämiin tapaamisiin. Elektroniikkamuseo avusti alan lehtiä, kirjoja, valmisteilla olevia tv- dokumentteja toimittamalla niihin tietoja, valokuvia ym.

YHTEISTYÖ YSTÄVÄ-YHDISTYKSEN KANSSA. Elektroniikkakokoelmien tärkein toiminnallinen yhteistyökumppani oli Salon elektroniikkamuseon ystävät ry, joka osallistui kokoelmien järjestely- ja siirtotöihin, radionäyttelyn havainnollistamismallien suunnitteluun sekä näyttelyn fyysiseen rakentamiseen. Elektroniikkamuseossa järjestettiin syksyn aikana lasten työpaja, jonka ohjaajina toimivat museon ystävien jäsenet. Lisäksi he olivat nosto- ja siirtoapuna televisioiden valokuvausprojektissa (noin 700 televisiota).

LAINAUKSET. Salon elektroniikkamuseo palveli alan yrityksiä, museoita, harrastajia ja asiantuntijoita lainaamalla mm. eri näyttelyihin esineitä, kuva- ja muuta arkistomateriaalia.

MUSEOPEDAGOGINEN TOIMINTA. Elektroniikkamuseon tutkija opasti tilauksesta radionäyttelyssä useita ryhmiä.

Kulttuurihistorialliset paikallismuseokohteet

LAINAUKSET. Huhtikuussa 2014 lainattiin Perniön museosta kaksi taskukelloa vuodeksi Suomen Kellomuseoon Espooseen vaihtuvaan näyttelyyn. Perniön museossa viisi vuotta lainassa ollut kourutaltta palautettiin joulukuussa Museovirastoon.

MUSEOPEDAGOGINEN TOIMINTA. Paikallismuseoissa oli yhteensä 60 ryhmäopastusta, joihin osallistui 1100 kävijää.

Halikon museo. Museo oli avoinna 5.6.–10.8. sekä muina aikoina tilauksesta. Aukipito organisoitiin yhteistyössä Rikala-Seura ry:n kanssa. Museon opastettuja kierroksia markkinoitiin yhteistyössä Salon kaupungin kulttuuriasiain yksikön ja Wiurilan kartanon kanssa. Museoon oli vapaa pääsy kesän aukioloaikana.

Kiikalan kotiseutumuseo. Museon aukipito ja kehittämistyö organisoitiin yhteistyössä Kiikala-Seura ry:n kanssa. Kesän teemanäyttely oli Evakkojen muutto Kannakselta Kiikalaan

70 vuotta sitten. Museo oli avoinna 1.6.-31.8. Kiikala-päivä järjestettiin museonmäellä 6.7. Tapahtumaan osallistui 711 henkeä. Museoon oli vapaa pääsy. SAMU teetti Kiikalan kotiseutumuseossa syksyllä 2014 Museoviraston avustuksella rahoitetulla ostopalvelulla rakennusten kuntokartoitus- ja korjaussuunnitelman.

Kiskon kotiseutumuseo. Museon avoinnapito ja kehittämistyö organisoitiin yhteistyössä Kisko-Seura ry:n kanssa. Kesän teemanäyttely oli Puuluskast soppaskooli – astioita ja aterimia. Museo oli avoinna 5.7.-31.8. Kisko-päivä järjestettiin 12.7. Museoon oli vapaa pääsy.

Kreivimäen ulkomuseo. Museoalue oli kävijöiden vapaasti tutustuttavissa. Alueella tehtiin maisemanhoitoa, jonka toteuttamiseen osallistuu kaupungin lisäksi Rikala-Seura ry.

Meritalon museo. Museo oli avoinna tilauksesta ja lisäksi kahtena tapahtumapäivänä. Varsinais-Suomen museopäivänä 31.8. museon pihalla järjestettiin perennanvaihtotapahtuma ja museoon oli vapaa pääsy. Meritalon museo oli avoinna myös 14.12., jolloin museon vieressä järjestettiin Wanhan ajan joulutori.

Perniön museo. Museon aukiolo organisoitiin sopimuksella SPR Perniön osaston kanssa ja oli kesä-elokuussa avoinna kaksi päivää viikossa klo 13–17. Perniön museo oli lisäksi avoinna Kansainvälisenä museopäivänä 18.5. Vapunpäivänä 1.5. museonmäellä vieraili 160 henkeä.

Ploominkin torppa. Kohdetta ei sisätilojen pintojen huonon kunnon vuoksi voitu avata yleisölle. Satulasepän verstaan ja asunnon irtaimistoa säilytetään Perniön museon kokoelmasäilytystiloissa.

Suomusjärven museo. Museon aukiolo organisoitiin sopimuksella Suomusjärvi-Seura ry:n kanssa. Museon perusnäyttely oli avoinna päivänä ajalla 21.6.-10.8. Kesänäyttelynä oli Viljo Hurmeen Työnkuvia. Museo oli lisäksi avoinna mm. kirkkokonsertin ja yömessun yhteydessä sekä Varsinais-Suomen museopäivänä 31.8. Museoon oli vapaa pääsy.

Trömperin kestikievari. Kohde oli avoinna 25.6.–10.8. keskiviikosta sunnuntaihin. Trömperissä järjestettiin lisäksi lauluilta 10.6. Perinteinen Trömperi-päivä oli 13.7. Rikala-Seura ry organisoii toiminnan palvelusopimuksen puitteissa. Museoon oli vapaa pääsy.

SAMUn museokohteiden aukiolotunnit ja kävijät:

Salon elektroniikkamuseo:	aukiolotunnit 686 h	1578 kävijää
Halikko:	aukiolotunnit 190 h	684
Perniö:	aukiolotunnit 85 h	500
Kisko:	aukiolotunnit 46 h	230
Kiikala:	aukiolotunnit 56 h	770
Kreivimäki:	ulkomuseoalue	120
Meritalo:	aukiolotunnit 25 h	620
Suomusjärvi:	aukiolotunnit 58 h	450
Trömperin kestikievari:	aukiolotunnit 230 h	1600

SAMU Yhteensä: **1376 h** **6532 kävijää**

Talousarvion toteutuma

	TA 2014	Toteutuma 2014	Käyttö%	TP2013
Toimintatuotot	10660	29956	281	7421
Myyntituotot	0	55	*****	208
Tuet ja avustukset	0	24921	*****	6571
Muut toimintatuotot	10660	4980	46,7	641

Toimintakulut	-434611	-483586	111,3	-349874
Henkilöstökulut	-111236	-170886	153,6	-148200
Palkat ja palkkiot	-90216	-139087	154,2	-122056
Henkilösivukulut	-21020	-31799	151,3	-26144
Palvelujen ostot	-107553	-81416	75,7	-50821
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-46400	-62375	134,4	-5007
Muut toimintakulut	-169422	-168909	99,7	-145845
Toimintakate	-423951	-453630	107	-342454
Vuosikate	-423951	-453630	107	-342454
Tilikauden tulos	-423951	-453630	107	-342454

Palkkatyöllistämisen henkilöstömenot näkyvät toteutumassa sekä tuloina että menoina.